

**Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ
ΤΗΣ ΓΗΡΑΝΣΗΣ ΤΩΝ
ΗΑΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ**

*A. Λαιλόγλου¹, Y. Χαροχούσου²,
A. Καμπίτη³, Ch. Νασιούδης⁴*

*¹Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Οικονομικών και
Κοινωνικών Επιστημών*

²T.E.Φ.Α.Α. Δημοκράτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

*³Saint Louis University, Department of Psychology
⁴T.E.Φ.Α.Α. Σερρών,
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης*

**THE INFLUENCE
OF SOCIAL SUPPORT
AND MATERIAL SECURITY
ON THE AGEING WELL
OF GREEK
OLDER WOMEN**

*A. Lailoglou¹, Y. Harahousou²,
A. Kabitsi³, Ch. Nasioudis⁴*

*¹University of Macedonia, Economic and Social
Sciences, Thessaloniki*

*²Department of Physical Education & Sport
Sciences, Democritus University of Thrace*

³Saint Louis University, Department of Psychology

*⁴Department of Physical Education & Sport Sciences
of Serres, Aristotle University of Thessaloniki*

Περίληψη

Σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν: α) να διερευνηθεί η επίδραση της κοινωνικής υποστήριξης και της οικονομικής ασφάλειας στην καλή γήρανση των ηλικιωμένων γυναικών στην Ελλάδα, και β) να εξετασθεί η επίδραση της ηλικίας, της μόρφωσης, του τόπου διαμονής και του επιπέδου φυσικής δραστηριότητας τόσο στην κοινωνική υποστήριξη και οικονομική ασφάλεια όσο και στην «καλή γήρανση» των ηλικιωμένων γυναικών του ελλαδικού χώρου. Στην έρευνα συμμετείχαν 270 γυναίκες από τη Βόρεια Ελλάδα, ηλικίας 55-80+ χρόνων. Η συλλογή των δεδομένων

Abstract

The objectives of this study were twofold: a) to examine the influence of social support and material security on the “aging well” of older women in Greece, and b) to assess the influence of age, education, geographical region, as well as the physical activity level on the social support, the material security, and the “aging well” of those women. The sample comprised 270 older females from Northern Greece, aged 55-80+ years old. The data collected through a questionnaire in the form of a structured interview by a trained interviewer, who was visiting the subjects at

Αλληλογραφία

*Αλεξάνδρα Λαιλόγλου, Ph.D
Ε.Ε.Δ.Ι.Π. Ι, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας,
Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών
Εγνατία 156, Τ. Θ. 1591, 54006 Θεσσαλονίκη,
Τηλ: 2310 891455
e-mail: ax1971@otenet.gr*

Correspondence

*Alexandra Lailoglou, Ph.D
University of Macedonia,
Economic and Social Sciences
156 Egnatia St., P. O. Box 1591, 54006 Thessaloniki
Tel: 2310 891455
e-mail: ax1971@otenet.gr*

έγινε σε κατ' οίκον επισκέψεις με δομημένη συνέντευξη και με τη χρήση ερωτηματολογίου. Οι στατιστικές αναλύσεις έδειξαν ότι οι παράγοντες της ηλικίας, του μορφωτικού επιπέδου, του τόπου διαμονής και του επιπέδου φυσικής δραστηριότητας φαίνεται να παίζουν σημαντικό ρόλο στην κοινωνική υποστήριξη, την οικονομική ασφάλεια και την καλή γήρανση. Πιο συγκεκριμένα, οι νεότερες ηλικιωμένες, οι περισσότερο μορφωμένες και αυτές που κατοικούσαν στην πόλη και κωμόπολη και οι δραστήριες έδειξαν καλύτερες τιμές στην κοινωνική υποστήριξη, την οικονομική ασφάλεια και την καλή γήρανση. Με την ευθύγραμμη πολλαπλή παλινδρόμηση φάνηκε ότι οι παράγοντες της κοινωνικής υποστήριξης και της οικονομικής ασφάλειας εξηγούν συνολικά ένα ποσοστό 44,5% της μεταβλητότητας της καλής γήρανσης και αυτό τους δίνει τη δυνατότητα να κάνουν μια σημαντική πρόβλεψη της καλής γήρανσης.

Λέξεις-κλειδιά: ηλικιωμένες Ελληνίδες, κοινωνική υποστήριξη, οικονομική ασφάλεια, φυσική δραστηριότητα, ποιοτική γήρανση.

home. The statistical analysis showed highly significant differences across the independent variables of "age", "educational level", "geographical region" and physical activity level on the social support and the material security parameters, and on the aging well parameters. More specifically, the younger women, the better educated, those who live in cities and towns and the more active ones showed higher scores in social support, the material security and the aging well. Multiple regression analysis showed that the social support and material security factors explained the 44,5% of the variance in aging well and this enable them to significantly predict the aging well of older women in Greece.

Key-words: older Greek women, social support, material security, physical activity, aging well.

Εισαγωγή

Η μεγάλη αύξηση του μέσου χρόνου ζωής στις αναπτυγμένες χώρες τον 20^ο αιώνα επέφερε και μεγάλη αύξηση του αριθμού των ηλικιωμένων στον παγκόσμιο γενικό πληθυσμό (629.000.000) (United Nations, 2002). Η γήρανση του πληθυσμού δημιουργεί παγκόσμια έναν προβληματισμό, αφού σχετίζεται άμεσα με την οικονομία κάθε χώρας λόγω των τεράστιων δαπανών που γίνονται στον χώρο της υγείας και περιθαλψης. Επομένως, εύλογα απασχολεί σόλες τις χώρες το πως θα γίνει καλύτερη αξιοποίηση αυτού του σημαντικού πληθυσμιακού δυναμικού με το μικρότερο δυνατό κόστος (Corman & Kingson, 1996). Ο προβληματισμός αυτός δημιουργησε την ανάγκη μελέτης διαφόρων

βιολογικών, κοινωνικο-ψυχολογικών και οικονομικών παραμέτρων που επηρεάζουν την ποιότητα της γήρανσης του πληθυσμού (Friedland & Summer, 1999). Ανάμεσα σ' αυτές τις παραμέτρους είναι και ο ρόλος της κοινωνικής υποστήριξης από τα διάφορα κοινωνικά δίκτυα καθώς και η οικονομική/υλική ασφάλεια των ηλικιωμένων.

Η γήρανση είναι ένα φαινόμενο που αφορά περισσότερο τις γυναίκες. Και αυτό γιατί οι ηλικιωμένες γυναίκες είναι περισσότερες από τους άνδρες και ζουν περίπου επτά χρόνια περισσότερο από αυτούς. Αυτό βεβαίως επιβαρύνει περισσότερο την οικονομία της κάθε χώρας, αφού όσο πιο ηλικιωμένες είναι οι γυναίκες τόσο περισσότερα προβλήματα υγείας αντιμετωπίζουν και για περισσότερο διάστημα νοσηλεύονται. Επιπρόσθετα,